

OPATRENIE
Ministerstva financií Slovenskej republiky
z 13. decembra 2007
č. MF/27076/2007-74

ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov v znení opatrenia z 27. novembra 2008 č. MF/24101/2008-74, opatrenia z 12. marca 2009 č. MF/10154/2009-74, opatrenia z 3. decembra 2009 č. MF/25454/2009-74, opatrenia z 30. novembra 2010 č. MF/25065/2010-74 a opatrenia z 15. decembra 2011 č. MF/26567/2011-74

Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

Základné ustanovenia
§ 1

Týmto opatrením sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania pre

- a) fyzické osoby, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov,
- b) podnikateľov, ktorí účtujú v sústave jednoduchého účtovníctva podľa osobitného predpisu¹⁾.

§ 2
Deň uskutočnenia účtovného prípadu

- (1) Dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň splnenia dodávky, platby záväzku, inkasa pohľadávky, započítania pohľadávky, postúpenia pohľadávky, prevzatia dlhu, poskytnutia a prijatia preddavku, úhrady úveru alebo pôžičky poskytnutím nového úveru alebo pôžičky, zistenia manka na majetku a záväzkoch, schodku, prebytku majetku, škody na majetku, vkladu do obchodnej spoločnosti a družstva, pohybu majetku vo vnútri účtovnej jednotky a deň zistenia ďalších skutočností vyplývajúcich z osobitných predpisov²⁾ alebo z povahy účtovnej jednotky, ktoré sú predmetom účtovníctva a ktoré v účtovnej jednotke nastali a účtovná jednotka má k dispozícii potrebné podklady, ktoré dokumentujú tieto skutočnosti.
- (2) Pri nehnuteľnostiach obstaraných na základe zmluvy, pri ktorých sa vlastníctvo nadobúda povolením vkladu do katastra nehnuteľností³⁾ a do nadobudnutia vlastníctva nadobúdateľ nehnuteľnosť užíva, dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň prevzatia nehnuteľnosti. U prevádzajúceho je dňom uskutočnenia účtovného prípadu deň odovzdania nehnuteľnosti. Ak nebude vklad do katastra nehnuteľností povolený, účtovné zápisy sa zrušia.

Obsahové vymedzenie účtovných kníh
§ 3

- (1) V účtovníctve účtovnej jednotky sa účtujú skutočnosti, ktoré sú predmetom účtovníctva, v účtovných knihách podľa § 15 ods. 1 zákona.
- (2) Účtovnými zápsmi v účtovných knihách sa preukazuje zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov v účtovnom období.
- (3) Účtovné zápisy v účtovných knihách sa vykonávajú v časovom slede na základe účtovných dokladov podľa § 10 zákona tak, aby účtovnými knihami bolo možné preukázať
 - a) stav majetku a záväzkov ku dňu podľa § 16 ods. 3 zákona,
 - b) mesačne prírastok a úbytok majetku a záväzkov účtovaný priebežne počas účtovného obdobia,
 - c) zostatok a stav majetku a záväzkov ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.
- (4) Účtovné zápisy v účtovných knihách s výnimkou peňažného denníka môžu pokračovať aj v nasledujúcom účtovnom období, ak sa zreteľne oddelia.

§ 4
Peňažný denník

¹⁾ § 37 Obchodného zákonníka v znení zákona č. 600/1992 Zb.

²⁾ Napríklad Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 28 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení zákona č. 255/2001 Z. z.

- (1) V peňažnom denníku sa účtujú
 - a) príjmy a výdavky v hotovosti, vrátane prijatých a vydaných šekov a cenín (ďalej len „peňažné prostriedky v hotovosti“),
 - b) príjmy a výdavky na účtoch v bankách alebo pobočkách zahraničných bánk (ďalej len „banka“) vrátane úverov a termínovaných vkladov bez ohľadu na dobu ich splatnosti,
 - c) priebežné položky,
 - d) uzávierkové účtovné operácie, ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.
- (2) Pohyb peňažných prostriedkov v pokladniciach sa účtuje v peňažnom denníku v prehľade peňažných prostriedkov v hotovosti na základe pokladničných dokladov. Pohyb peňažných prostriedkov na účtoch v bankách sa účtuje v peňažnom denníku v prehľade peňažných prostriedkov na účtoch v bankách podľa výpisov z účtov v bankách. V peňažnom denníku sa účtuje v eurách.
- (3) Priebežné položky sa účtujú pri prevodoch peňažných prostriedkov medzi pokladnicou a účtom v banke, pri prevodoch medzi pokladnicami a pri prevodoch medzi účtami v bankách. Priebežné položky sa členia na príjem a výdavok. Ako príjem sa účtuje priebežná položka pri výdavku peňažných prostriedkov, pri ktorom nie je účtovný doklad o príjme účtovnej jednotke doručený, ako výdavok sa účtuje priebežná položka pri príjme peňažných prostriedkov, pri ktorom nie je účtovný doklad o výdavku.
- (4) Kurzové rozdiely podľa § 21 ods. 2 sa účtujú v peňažnom denníku ako posledné položky pred účtovaním uzávierkových účtovných operácií podľa
 - a) odseku 6 písm. e) šiesteho bodu, ak ide o kurzovú stratu,
 - b) odseku 6 písm. d) tretieho bodu, ak ide o kurzový zisk.
- (5) V peňažnom denníku sa neúčtujú účtovné prípady, ktorými sa predpisuje povinnosť platieb alebo odvodov.
- (6) V peňažnom denníku sa uvádza prehľad
 - a) peňažných prostriedkov v hotovosti v členení na príjmy a výdavky,
 - b) peňažných prostriedkov na účtoch v bankách v členení na príjmy a výdavky,
 - c) priebežných položiek v členení na príjmy a výdavky,
 - d) príjmov zahrňovaných do základu dane z príjmov⁴⁾ celkom, v členení najmä na
 1. predaj tovaru,
 2. predaj výrobkov a služieb,
 3. ostatné príjmy,
 - e) výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov⁴⁾ celkom, v členení najmä na
 1. zásoby,
 2. služby,
 3. mzdy,
 4. poisťné a príspevky⁵⁾ platené za fyzickú osobu alebo podnikateľa podľa § 1 a poisťné a príspevky platené zamestnávateľom za zamestnancov,
 5. tvorbu sociálneho fondu,
 6. ostatné výdavky,
 - f) príjmov, ktoré podľa osobitného predpisu⁴⁾ neovplyvňujú základ dane z príjmov,
 - g) výdavkov, ktoré podľa osobitného predpisu⁴⁾ neovplyvňujú základ dane z príjmov.
- (7) Príjmy, ktoré sa neuvedú do prehľadu podľa odseku 6 písm. d) prvého bodu alebo druhého bodu sa uvedú v prehľade podľa odseku 6 písm. d) tretieho bodu.
- (8) Výdavky podľa odseku 6 písm. e) tretieho bodu obsahujú
 - a) čisté mzdy vyplatené zamestnancom vrátane vyplateného daňového bonusu, a to aj z prostriedkov zamestnávateľa⁵⁾,
 - b) poisťné a príspevky na zdravotné poistenie a sociálne poistenie, ktoré je povinný platiť zamestnanec⁶⁾,
 - c) daň z príjmu zo závislej činnosti a preddavky na daň z príjmov zo závislej činnosti,
 - d) daňový bonus vrátený správcom dane, účtovaný ako storno.
- (9) Ako služby sa účtujú výdavky, ktoré majú povahu nakupovaných služieb, napríklad spotreba energií, telefónne služby, poštové služby, bankové činnosti, právne služby, nájomné, výdavky na cestovné. Ako ostatné výdavky sa účtujú kurzové rozdiely, odpisy dlhodobého majetku a tvorba rezerv podľa osobitného predpisu⁴⁾ ako aj ďalšie výdavky, ktoré sa neuvedú do prehľadu podľa odseku 6 písm. e) prvého až piateho bodu.
- (10) Účtovné zápisy sa v peňažnom denníku vykonávajú tak, aby sa zabezpečila nadväznosť na zostatky jednotlivých účtov v banke alebo zostatky jednotlivých pokladníc.

§ 5

Kniha pohľadávok a kniha záväzkov

- (1) V knihe pohľadávok sa účtujú pohľadávky z obchodných vzťahov za splnené dodávky výrobkov, tovaru a služieb napríklad voči odberateľom, pohľadávky z finančných vzťahov napríklad z úveru, pohľadávky voči zamestnancom napríklad z pracovnoprávných vzťahov. V knihe pohľadávok sa účtujú aj pohľadávky z poskytnutých preddavkov.

⁴⁾ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 35 ods. 7 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ § 5 ods. 8 zákona č. 595/2003 Z. z.

- (2) V knihe pohľadávok sa účtujú pôžičky poskytnuté účtovnou jednotkou bez ohľadu na dobu ich splatnosti a zásoby omylom zaslané inej účtovnej jednotke s uvedením druhu zásob a ich ocenenia.
- (3) V knihe záväzkov sa účtujú záväzky z obchodných vzťahov za uskutočnené dodávky výrobkov, tovaru a služieb voči dodávateľom, záväzky z finančných vzťahov napríklad z úveru, záväzky voči zamestnancom z pracovnoprávných vzťahov. V knihe záväzkov sa účtujú aj záväzky z prijatých preddavkov.

§ 6

Pomocné knihy zložiek majetku a záväzkov

- (1) V knihách dlhodobého majetku sa účtuje dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok podľa jednotlivých vecí, súborov vecí a práv vrátane nákladov súvisiacich s jeho obstaraním. Obdobne sa účtuje aj dlhodobý majetok obstaraný vlastnou činnosťou. V knihách dlhodobého majetku sa uvádza aj zľava z ceny, ak je poskytnutá pred zaradením dlhodobého majetku do používania.
- (2) V knihách dlhodobého majetku sa účtuje dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok nadobudnutý dodávateľským spôsobom, vlastnou činnosťou, bezodplatne, majetok preradený z osobného užívania do podnikania a podobne.
- (3) V knihách dlhodobého majetku sa účtuje aj dlhodobý hmotný majetok obstaraný na účely jeho predaja, na ktorom sa bude vykonávať technické zhodnotenie. V knihách dlhodobého majetku sa účtuje aj toto technické zhodnotenie.
- (4) V knihách dlhodobého majetku sa účtuje aj dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok novo zistený pri inventarizácii a v účtovníctve doteraz nezachytený.
- (5) V knihách dlhodobého majetku sa účtuje vyradenie dlhodobého majetku napríklad predajom, likvidáciou, darovaním, vkladom do obchodnej spoločnosti alebo družstva, v dôsledku škody alebo manka, preradením z podnikania do osobného užívania.
- (6) V knihách dlhodobého majetku sa uvádza
 - a) názov alebo popis dlhodobého majetku, prípadne jeho číselné označenie,
 - b) názov alebo popis každej jednotlivéj oddeliteľnej súčasti dlhodobého majetku^{7a)} v ocenení podľa osobitného predpisu^{7b)}, pričom sa uvedie aj dátum a rozsah zmien jednotlivých oddeliteľných súčastí dlhodobého majetku, údaj o vstupnej cene a zostatkovej hodnote jednotlivých oddeliteľných súčastí dlhodobého majetku,
 - c) dátum obstarania a dátum uvedenia do používania,
 - d) ocenenie podľa § 25 zákona, odpisový plán účtovných odpisov, ktorý obsahuje sadzbu odpisov, odpisy a účtovnú zostatkovú cenu,
 - e) vstupná cena podľa osobitného predpisu⁷⁾, odpisový plán daňových odpisov, ktorý obsahuje odpisovú skupinu, sadzbu daňových odpisov, daňové odpisy, zostatkovú hodnotu podľa osobitného predpisu⁴⁾,
 - f) dátum a spôsob vyradenia.
- (7) V knihe dlhodobého finančného majetku sa účtuje finančný majetok podľa časového hľadiska, podľa druhu, meny a emitentov.
- (8) V knihe zásob sa účtujú zásoby podľa jednotlivých produktov alebo ich skupín podľa potrieb účtovnej jednotky v jednotkách množstva a v peňažných jednotkách s výnimkou zásob podľa § 11 ods. 8. Zásoby, ktoré boli poskytnuté ako dar alebo prijaté ako dar sa v knihe zásob osobitne vyznačia. V knihe zásob sa uvádza aj prijatá zľava z ceny k zásobám, ktoré v čase jej prijatia má účtovná jednotka na sklade.
- (9) V knihe zásob sa zásoby prijaté na sklad a ich výdaj účtuje na základe účtovných dokladov, ktorými sú napríklad dodacie listy, iné doklady o prevzatí zásob alebo výdajky zásob do spotreby.
- (10) V knihe zásob sa zaznamenáva miesto uloženia zásob odovzdaných účtovnou jednotkou na spracovanie inej účtovnej jednotke, požičané mimo účtovnej jednotky alebo omylom zaslané inej účtovnej jednotke s uvedením druhu zásob a ich ocenenia.
- (11) V knihe cenín sa účtujú ceniny. Ak sú ceniny určené na priamu spotrebu bezodkladne po ich obstaraní, v knihe cenín sa neúčtujú.
- (12) V pokladničnej knihe sa účtuje stav a pohyb peňažných prostriedkov v hotovosti s výnimkou cenín. Ak je v účtovníctve otvorených niekoľko pokladníc v eurách a niekoľko pokladníc v cudzej mene, otvorí sa pre každú pokladnicu pokladničná kniha pre každý druh meny. V pokladničnej knihe, otvorenej pre príslušnú menu, sa účtuje v eurách a v cudzej mene.
- (13) V knihe účet v banke sa účtuje stav a pohyb peňažných prostriedkov na účte v banke. Ak je v účtovníctve otvorených niekoľko účtov v eurách a niekoľko účtov v cudzej mene, otvorí sa pre každý účet kniha účet v banke pre každý druh meny. V knihe účet v banke, otvorenej pre príslušnú menu, sa účtuje v eurách a v cudzej mene.
- (14) V knihe rezerv sa účtuje tvorba, čerpanie a zrušenie rezerv podľa osobitného predpisu⁸⁾.

^{7a)} Príloha č. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{7b)} § 22 ods. 15 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 60/2009 Z. z.

⁷⁾ § 25 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ Napríklad § 20 ods. 9 písm. b), d) a e) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 7

Pomocné knihy záväzkov z pracovnoprávných vzťahov

- (1) Zúčtovanie miezd zamestnancov sa vykonáva v mzdových listoch alebo inej evidencii podľa osobitného predpisu⁹⁾.
- (2) Podkladom na zápisy v mzdových listoch sú písomnosti, z ktorých je zrejмый výpočet
 - a) mzdy,
 - b) odvodov poisťného Sociálnej poisťovni a príslušnej zdravotnej poisťovni,
 - c) daňového bonusu a zrážok z miezd vrátane preddavkov na daň z príjmov,
 - d) vyplateného preddavku na mzdu.
- (3) Tvorba a čerpanie sociálneho fondu¹⁰⁾ sa účtuje v knihe sociálneho fondu ako prírastok a úbytok sociálneho fondu. Ak prostriedky sociálneho fondu nie sú uložené na osobitnom účte v banke, tvorba sociálneho fondu sa účtuje v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa § 4 ods. 6 písm. e) piateho bodu. Ak prostriedky sociálneho fondu sú uložené na osobitnom účte v banke, tvorba sociálneho fondu sa účtuje v peňažnom denníku ako finančná operácia v priebehu roka podľa § 4 ods. 6 písm. e) piateho bodu. Čerpanie sociálneho fondu sa účtuje podľa § 4 ods. 6 písm. g).

Postup pri otvorení a uzavretí účtovných kníh

§ 8

- (1) Pri otvorení peňažného denníka sa prevedie konečný zostatok peňažných prostriedkov v hotovosti, peňažných prostriedkov na účtoch v bankách a priebežných položiek z bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia ako začiatkový stav.
- (2) Pri otvorení knihy pohľadávok, knihy záväzkov a pomocných kníh sa prevedie konečný zostatok pohľadávok v členení podľa § 15 ods. 3 písm. a) a c) až g) zákona, konečný zostatok záväzkov v členení podľa § 15 ods. 4 písm. a) a c) až g) zákona a konečný zostatok ostatných zložiek majetku a záväzkov z bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia ako začiatkový stav.
- (3) Ak sa v pokladničnej knihe a v knihe účtet v banke účtuje v eurách a v cudzej mene, uvedie sa pri ich otvorení začiatkový stav v eurách a v cudzej mene, v ocenení kurzom, ktorým boli pokladničná kniha a účet v banke uzavreté.
- (4) Pri uzavretí účtovných kníh sa
 - a) v peňažnom denníku
 1. účtujú uzávierkové účtovné operácie tak, že sa
 - 1a. zvýšia príjmy o sumy doteraz nezaúčtované v peňažnom denníku, ktoré sa zahrnujú do základu dane z príjmov⁴⁾ do položky príjmy celkom a do položiek príjmov podľa § 4 ods. 6 písm. d),
 - 1b. znížia príjmy o sumy, ktoré sa nezahrnujú do základu dane z príjmov⁴⁾ do položky príjmov celkom, a do položiek príjmov podľa ich druhového členenia, ak takéto členenie vyplýva z vnútorného predpisu účtovnej jednotky,
 - 1c. zvýšia výdavky o sumy doteraz nezaúčtované v peňažnom denníku, ktoré sa zahrnujú do základu dane z príjmov⁴⁾ do položky výdavky celkom a do položiek výdavkov podľa § 4 ods. 6 písm. e),
 - 1d. znížia výdavky o sumy, ktoré sa nezahrnujú do základu dane z príjmov⁴⁾ do položky výdavkov celkom a do položiek výdavkov podľa ich druhového členenia, ak takéto členenie vyplýva z vnútorného predpisu účtovnej jednotky,
 2. uvedú súhrnné sumy príjmov a súhrnné sumy výdavkov v členení podľa § 4 ods. 6,
 3. uvedie výsledok hospodárenia za účtovné obdobie, ktorým je rozdiel medzi príjmami a výdavkami po zohľadnení uzávierkových účtovných operácií,
 - b) v knihe pohľadávok, v knihe záväzkov a v pomocných knihách uvedú súhrnné sumy prírastkov a úbytkov a konečný stav,
 - c) označí ukončenie účtovného obdobia, ak sa v účtovných knihách podľa písmena b) bude účtovať aj v nasledujúcom účtovnom období.
- (5) Pri uzavieraní knihy zásob sa v zásobách vykážu aj zásoby podľa § 6 ods. 10 a nespotrebované zásoby podľa § 11 ods. 8.

Zásady pre členenie majetku a záväzkov

§ 9

- (1) Z časového hľadiska sa člení hmotný majetok, nehmotný majetok a finančný majetok na
 - a) dlhodobý majetok, ktorého doba použiteľnosti alebo doba splatnosti je dlhšia ako jeden rok,
 - b) krátkodobý majetok, ktorého doba použiteľnosti alebo doba splatnosti je najviac jeden rok.
- (2) Dlhodobý majetok sa člení na
 - a) nehmotný majetok,

⁹⁾ § 39 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov.

- b) hmotný majetok,
 - c) finančný majetok.
- (3) Dlhodobý finančný majetok sa člení na
- a) podielové cenné papiere¹²⁾ a podiely vyjadrujúce podiel na základnom imaní v obchodných spoločnostiach a družstvách, napríklad akcie, dočasné listy, podielové listy, družstevné podielnícké listy,
 - b) dlhové cenné papiere držané do doby splatnosti, napríklad dlhopisy s pevnou úrokovou sadzbou (kupónové dlhopisy), dlhopisy, pri ktorých je úrokový výnos určený rozdielom medzi menovitou hodnotou a ich nižším emisným kurzom (diskontované cenné papiere) a zmenky,
 - c) realizovateľné cenné papiere a podiely, napríklad náložný list, skladový list,
 - d) termínované vklady s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok,
 - e) pôžičky poskytnuté účtovnou jednotkou s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok,
 - f) umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré sú obstarané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.
- (4) Cenné papiere sa podľa charakteru členia na
- a) majetkové cenné papiere, napríklad akcie, dočasné listy, podielové listy, družstevné podielnícké listy,
 - b) dlhové cenné papiere, napríklad dlhopisy, vkladové listy, pokladničné poukážky, vkladné knižky, kupóny, zmenky, šeky, cestovné šeky,
 - c) dispozičné cenné papiere, napríklad náložné listy, skladištné listy, skladiskové záložné listy, tovarové záložné listy.
- (5) Cenné papiere sa členia z hľadiska dosahovaných výnosov z nich na
- a) cenné papiere s pevným výnosom, pri ktorých je výnos určený vopred, napríklad kupónové dlhopisy, diskontované cenné papiere,
 - b) cenné papiere s premenlivým výnosom, pri ktorých je výnos určený na základe premenlivej veličiny (výška zisku), napríklad akcie, podielové listy.
- (6) Cenné papiere sa ďalej členia na
- a) cenné papiere určené na obchodovanie,
 - b) cenné papiere držané do splatnosti,
 - c) realizovateľné cenné papiere.
- (7) Zásoby sa členia na
- a) materiál,
 - b) vlastnú výrobu,
 - c) zvieratá,
 - d) tovar.
- (8) Krátkodobý finančný majetok sa člení na
- a) peňažnú hotovosť, ceniny, šeky,
 - b) účty v bankách,
 - c) krátkodobé cenné papiere,
 - d) ostatný krátkodobý finančný majetok, napríklad pôžičky poskytnuté účtovnou jednotkou s dobou splatnosti kratšou ako jeden rok, termínované vklady s dobou splatnosti kratšou ako jeden rok.
- (9) Pohľadávky a záväzky sa členia podľa § 15 ods. 3 písm. a) až c) až g) a § 15 ods. 4 písm. a) až c) až g) zákona. Ak si to vyžaduje charakter činnosti účtovnej jednotky, možno pohľadávky a záväzky členíť podrobnejšie.

Podrobnosti o postupoch účtovania a oceňovania majetku a záväzkov

§ 10

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok

- (1) Za dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa na účely účtovania považuje majetok v obstarávaní. Účtuje sa v knihe dlhodobého majetku a jeho úhrada podľa § 4 ods. 6 písm. g).
- (2) Podmienkou zaradenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku do používania nie je jeho úhrada. Uvedením do používania sa rozumie zabezpečenie všetkých technických funkcií tohto majetku potrebných na jeho používanie a splnenie povinností podľa osobitných predpisov¹¹⁾. Uvedením do používania sa rozumie aj vydanie povolenia na predčasné užívanie stavby^{13a)} alebo rozhodnutia o dočasnom užívaní stavby na skúšobnú prevádzku^{13b)}.
- (3) Odsek 1 sa vzťahuje aj na technické zhodnotenie majetku.
- (4) Za nehmotný majetok sa považujú najmä
- a) výsledky vývojovej činnosti, napríklad dizajn,
 - b) softvér,

¹¹⁾) Napríklad zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z., zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, zákon č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{13a)} § 83 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 229/1997 Z. z.

^{13b)} § 84 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

- c) ocenieľné práva, napríklad výrobnotechnické poznatky (know how), licencie, užívacie práva, právo prechodu cez pozemok, vydavateľské práva, vydavateľské tituly, autorské práva, dovozné kvóty a vývozné kvóty, obchodné značky, ochranné známky, receptúry, predmety priemyselných práv a iné výsledky duševnej práce, ak sa obstarali za odplatu.
- (5) Náklady na obstaranie dlhodobého nehmotného majetku vstupujú do obstarávacej ceny iba do času jeho uvedenia do užívania. Prípadné ďalšie výdavky zistené po tomto termíne sa účtujú podľa § 4 ods. 6 písm. e).
- (6) Ak sa dlhodobý nehmotný majetok vytvára vlastnou činnosťou vo viacerých variantoch, napríklad alternatívne projekty, sú súčasťou ocenenia dlhodobého nehmotného majetku výdavky na všetky alternatívne riešenia.
- (7) Ak je súčasťou výdavkov súvisiacich s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku zhotovenie huteľných predmetov, napríklad prototypov, modelov alebo vzoriek, na ktorých sa práce skúšajú a overujú, zreteľne sa tieto predmety v knihe dlhodobého majetku vyznačia. Ak sú tieto huteľné predmety pre ďalšie práce nepotrebné, účtujú sa podľa toho ako sa s nimi naloží, napríklad predajú sa, likvidujú sa alebo sa využijú vo vlastnej činnosti. Ak sa využijú vo vlastnej činnosti, účtujú sa po zaradení do používania v knihe dlhodobého majetku alebo v knihe zásob.
- (8) Ako dlhodobý nehmotný majetok sa účtuje softvér bez ohľadu na to, či je alebo nie je predmetom autorských práv, ak je
- kúpený samostatne, a nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia,
 - vytvorený vlastnou činnosťou za účelom používania pre potreby účtovnej jednotky alebo na účely obchodovania s ním, ak nejde o softvér na zákazku alebo o súčasť dodávky hardvéru.
- (9) Ako dlhodobý nehmotný majetok sa neúčtujú výdavky na výskum, ktorým sa rozumie pôvodné a plánované zisťovanie, vykonávané s cieľom získať nové vedecké poznatky alebo technické poznatky.
- (10) Za nehmotný majetok sa nepovažujú marketingové štúdiá a obdobné štúdiá a výdavky na
- školenia a semináre,
 - prieskum trhu,
 - poradenstvo a odborné posudky,
 - získanie noriem a certifikátov, napríklad ISO normy,
 - prípravu a zábeh výkonov,
 - reklamu,
 - uvedenie výrobkov na trh,
 - reštrukturalizáciu alebo reorganizáciu podniku alebo jeho časti,
 - rozšírenie výroby.
- (11) Ako dlhodobý nehmotný majetok sa účtujú zložky majetku, ktorých ocenenie je vyššie ako suma podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Nehmotný majetok, ktorého ocenenie nie je vyššie ako suma podľa osobitného predpisu¹⁴⁾, možno zaradiť do dlhodobého majetku, ak doba použiteľnosti tohto majetku je dlhšia ako jeden rok. Ak sa takéto nehmotný majetok nezaradí do dlhodobého nehmotného majetku, účtuje sa podľa § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu.
- (12) Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtujú
- pozemky, stavby¹²⁾, byty a nebytové priestory¹³⁾, umelecké diela¹⁴⁾, zbierky a predmety z drahých kovov, bez ohľadu na ich ocenenie,
 - samostatné huteľné veci, alebo súbory huteľných vecí so samostatným technicko-ekonomickým určením s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a v ocenení vyššom ako je suma ustanovená v osobitnom predpise¹⁵⁾ okrem huteľných vecí podľa písmena a),
 - pestovateľské celky trvalých porastov¹⁶⁾ s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,
 - plemenné a chovné zvieratá¹⁷⁾ za účelom hospodárskeho využitia, bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu, pričom hospodárskym úžitkom sa rozumie najmä narodenie mláďat, produkcia mlieka, vlny, využitie ťažnej sily zvieratá,
 - hospodársky využívané chovy muflónov, danielov, jeleňov, pštrosov, ak ich využiteľnosť v chove je dlhšia ako štyri roky,
 - otvárky nových lomov, pieskových a hlinísk, technická rekultivácia a technické zhodnotenie¹⁷⁾, ak nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku; súčasťou technickej rekultivácie môžu byť len stavby, napríklad komunikácie, ktoré svojím charakterom, účelom a rozsahom slúžia na vykonanie rekultivácie, pričom technická rekultivácia nie je dlhodobým hmotným majetkom, ak tak ustanovuje osobitný predpis¹⁸⁾.
- (13) Do obstarávacej ceny pozemku sa zahrnie hodnota kúpeného lesa, ak sa kúpil za účelom jeho pestovania. Obstarávacia cena kúpeného pozemku vysadeného stromami alebo kríkmi, ktoré nie sú pestovateľským celkom trvalých porastov¹⁹⁾, je cena vrátane výsadby.

¹²⁾ Zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

¹³⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

¹⁴⁾ Napríklad zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov.

¹⁵⁾ § 22 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z.

¹⁶⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Vyhľadka Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastrí nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 659/2004 Z. z.

¹⁸⁾ Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- (14) Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtujú umelecké diela a zbierky, ak nie sú súčasťou stavebných objektov, napríklad súbor predmetov zobrazujúci historický alebo technický vývoj v podnikateľskej činnosti, hnutelné kultúrne pamiatky.
- (15) Zvieratá sa účtujú podľa jednotlivých kusov tak, aby bola zabezpečená riadna evidencia ich stavu, prírastkov a úbytkov. Zvieratá sa účtujú v peňažných jednotkách alebo v jednotkách množstva s uvedením ceny za kus alebo za jednotku hmotnosti. Dospelosť zvierat na účely ich zaradenia do dlhodobého hmotného majetku je určená zootecnickými zásadami ako je spôsobilosť reprodukcie, napríklad spôsobilosť rozmnožovania vlastného druhu, veková hranica.
- (16) Ocenenie dospelých zvierat obstaraných z vlastného chovu preradených zo zásob do dlhodobého hmotného majetku sa zvýši napríklad o výdavky spojené s preradením, o externé výdavky na veterinárnu kontrolu, dopravu zvierat na iné miesto ustajnenia.
- (17) Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtuje aj príslušenstvo¹⁹⁾, napríklad prídavné alebo výmenné zariadenie, ktoré je súčasťou jeho ocenenia a evidencie. Príslušenstvo je súčasťou dodávky hlavnej veci alebo sa k hlavnej veci priradí dodatočne.
- (18) Dlhodobým majetkom je aj technické zhodnotenie²⁰⁾ vykonané na prenajatom majetku a odpisované počas doby nájmu a technické zhodnotenie²⁰⁾ úplne odpísaného dlhodobého majetku.
- (19) Súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sú najmä náklady na
- a) prípravu a zabezpečenie výstavby dlhodobého hmotného majetku, napríklad odvody za dočasne odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, na poskytnutie záruky v súvislosti s obstaraním, a to do času uvedenia dlhodobého hmotného majetku do užívania,
 - b) prieskumné, geologické, geodetické a projektové práce, a to vrátane variantných riešení, umelecké diela tvoriace súčasť stavebných objektov, náhrady za odstránenie ekonomickej ujmy poľnohospodárskych organizácií, odvody za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre zariadenie staveniska, otvárký nových lomov, pieskovní a hlinísk, technickú rekultiváciu, technické zhodnotenie²⁰⁾, dopravné, montážne práce a clo,
 - c) zabezpečovacie práce a konzervačné práce, alebo udržiavacie práce a dekonzervačné práce, ak sa zastavia práce na obstarávaní dlhodobého hmotného majetku,
 - d) náhrady za nútené obmedzenie užívania nehnuteľností a náhrady majetkovej ujmy poskytnuté vlastníčkovi nehnuteľností podľa osobitných predpisov²⁰⁾ a platby za ekologickú ujmu²¹⁾ v súvislosti s výstavbou,
 - e) úhradu nákladov účelne vynaložených na pripojenie a zabezpečenie požadovaného príkonu alebo požadovanej dodávky plynu, tepla a vody ako i úhradu vlastníčkovi rozvodného zariadenia za preložku rozvodného zariadenia²²⁾
 - f) vyvolanú investíciu, ktorou je obstaranie majetku alebo služby, ktorú nebude účtovná jednotka používať, ale ktorá vznikla podľa osobitného predpisu alebo na základe zmluvy v súvislosti s obstaraním dlhodobého majetku.
- (20) Súčasťou ocenenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sú zľavy z ceny poskytnuté do termínu uvedenia do užívania, pričom ocenenie dlhodobého majetku sa v knihe dlhodobého majetku o tieto položky upraví. Ocenenie nového osobného motorového vozidla sa zníži o sumu poskytnutej dotácie podľa osobitného predpisu^{25a)}. Za zľavu z ceny sa nepovažuje nepeňažné dodanie iného druhu, ako je prijatý dlhodobý majetok.
- (21) Zostatková cena stavebného objektu alebo jeho časti, likvidovaného v dôsledku novej stavby vrátane výdavkov na likvidáciu, sa zahŕňa do ocenenia novej stavby. Pri čiastočnej likvidácii jednotlivého dlhodobého hmotného majetku sa obstarávacia cena dlhodobého hmotného majetku zníži o doteraz vykonané odpisy k vyradenej časti majetku. Rovnako sa postupuje pri dlhodobom nehmotnom majetku a pri vyradení časti súboru hnutelných vecí.
- (22) Pri zrušení prác a trvalom zastavení prác súvisiacich s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa suma účtovaná v knihe dlhodobého majetku účtuje ako manko alebo škoda, ak ide o škodu a v ostatných prípadoch podľa § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu.
- (23) Ocenenie dlhodobého nehmotného majetku alebo dlhodobého hmotného majetku sa zvýši o náklady vynaložené na technické zhodnotenie, ak sa o technické zhodnotenie zvyšuje vstupná cena dlhodobého nehmotného majetku alebo dlhodobého hmotného majetku podľa osobitného predpisu⁴⁾. Ak suma technického zhodnotenia pri jednotlivom majetku neprevýši sumu ustanovenú osobitným predpisom⁴⁾, nezvýši sa obstarávacia cena tohto majetku. Ocenenie súboru hnutelného majetku sa zvyšuje o obstarávaciu cenu vecí dodatočne zaradených do súboru hnutelného majetku.
- (24) Ako dlhodobý majetok sa účtuje majetok, ku ktorému má účtovná jednotka vlastnícke právo. Dlhodobý majetok v účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá nemá k tomuto majetku vlastnícke právo, sa účtuje, ak ide o

¹⁹⁾ § 121 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

²⁰⁾ Napríklad zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), v znení neskorších predpisov, zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ Napríklad zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

²²⁾ Zákon č. 656/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{25a)} § 7a výnosu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 1. marca 2005 č. 1/2005 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (oznámenie č. 88/2005 Z. z. v znení výnosu zo 4. marca 2009 č. 2/2009 (oznámenie č. 80/2009 Z. z.).

- a) dlhodobý hnuiteľný majetok, ku ktorému vlastnícke právo alebo právo správy prechádza na kupujúceho až úplným zaplatením kúpnej ceny a do nadobudnutia vlastníckeho práva, tento majetok kupujúci užíva,
 - b) dlhodobý nehnuteľný majetok obstaraný na základe písomnej zmluvy, pri ktorej sa vlastnícke právo alebo právo správy nadobúda povolením vkladu do katastra nehnuteľností, ak do nadobudnutia vlastníckeho práva účtovná jednotka nehnuteľnosť užíva,
 - c) technické zhodnotenie prenajatého dlhodobého hmotného majetku, ktoré na základe písomnej zmluvy s vlastníkom odpisuje nájomca za podmienok ustanovených v osobitnom predpise,²³⁾
 - d) technickú rekultiváciu, ktorá nie je súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého majetku a vykonáva sa na pozemkoch vo vlastníctve inej osoby ako je účtovná jednotka,
 - e) dlhodobý hmotný majetok pri prevode vlastníckeho práva z dôvodu zabezpečenia záväzku prevodom práva²⁴⁾ na veriteľa, ak sa pôvodný vlastník (dlžník) písomne dohodne s veriteľom na výpožičke²⁵⁾ tohto majetku počas trvania zabezpečenia záväzku,
 - f) dlhodobý nehmotný majetok,
 - g) dlhodobý majetok obstaraný finančným prenájomom.
- (25) Hmotný majetok podľa odseku 12 písm. b), ktorého ocenenie sa rovná sume podľa osobitného predpisu¹⁸⁾ alebo je nižšie, možno zaradiť do dlhodobého hmotného majetku, ak doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok.
- (26) Hmotný majetok podľa odseku 12 písm. b), ktorého ocenenie sa rovná sume podľa osobitného predpisu¹⁸⁾ alebo je nižšie, s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorý nebol zaradený do dlhodobého hmotného majetku, sa účtuje ako zásoby.
- (27) Za náklady súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného majetku sa nepovažujú najmä
- a) penále, pokuty, úroky z omeškania alebo iné sankcie zo zmluvných vzťahov a peňažné náhrady škôd súvisiacich s obstaraním dlhodobého hmotného majetku,
 - b) náklady na prípravu zamestnancov pre budované prevádzky a zariadenia,
 - c) náklady na vybavenie obstarávaného dlhodobého hmotného majetku zásobami,
 - d) náklady na biologickú rekultiváciu,
 - e) náklady súvisiace s prípravou a zabezpečením výstavby, ktoré vznikli po uvedení obstarávaného dlhodobého hmotného majetku do užívania,
 - f) náklady na opravy a udržiavanie dlhodobého hmotného majetku, pričom opravami sa rozumie odstraňovanie čiastočného fyzického opotrebenia alebo poškodenia za účelom uvedenia do predchádzajúceho alebo prevádzkyschopného stavu; uvedením do prevádzkyschopného stavu sa rozumie vykonanie opravy aj s použitím iných než pôvodných materiálov, náhradných dielcov, súčastí alebo technológií, ak nedôjde k zmene technických parametrov alebo zvýšeniu výkonnosti majetku a ani k zmene účelu použitia; udržiavaním sa rozumie spomaľovanie fyzického opotrebenia, predchádzanie jeho následkom a odstraňovanie drobnejších závad,
 - g) úroky z úverov, ak do času uvedenia tohto majetku do používania účtovná jednotka nerozhodne, že budú tvoriť súčasť obstarávacej ceny.
- (28) Kurzové rozdiely vznikajúce pri úhrade a postupnej úhrade dlhodobého majetku v cudzej mene sa účtujú v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa
- a) § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu, ak ide o kurzovú stratu,
 - b) § 4 ods. 6 písm. d) tretieho bodu, ak ide o kurzový zisk.

§ 11 Zásoby

- (1) Zásoby sa účtujú v knihe zásob a ich úhrada podľa § 4 ods. 6 písm. e) prvého bodu .
- (2) Ako materiál sa účtujú najmä suroviny, pomocné látky a prevádzkové látky, náhradné dielce, obaly a majetok podľa § 10 ods. 26, pričom ako
- a) suroviny sa účtujú hmoty, ktoré pri výrobnom procese prechádzajú úplne alebo sčasti do výrobku a tvoria jeho podstatu,
 - b) pomocné látky sa účtujú hmoty, ktoré prechádzajú priamo do výrobku, netvoria však jeho podstatu,
 - c) prevádzkové látky sa účtujú veci, pomôcky a hmoty, ktoré sú potrebné na prevádzku účtovnej jednotky ako celku, napríklad mazadlá, palivo, pohonné látky, čistiace potreby, kancelárske potreby,
 - d) náhradné dielce sa účtujú predmety určené na uvedenie hmotného majetku do pôvodného stavu alebo prevádzkyschopného stavu,
 - e) obaly sa účtujú veci, ktoré slúžia na ochranu a dopravu nakúpeného materiálu, tovaru a vlastných výrobkov; a ak sa nevratné obaly dodávajú zákazníčkovi alebo odovzdávajú vo vnútri účtovnej jednotky spolu s dodaným obsahom.
- (3) Ako zásoby vlastnej výroby sa účtujú nedokončená výroba, polotovary vlastnej výroby, výrobky a zvieratá, pričom ako
- a) nedokončená výroba sa účtujú produkty, ktoré prešli jedným alebo niekoľkými výrobnými stupňami a nie sú už materiálom alebo polotovarom, a nie sú ani hotovými výrobkami; medzi nedokončenú výrobu sa zahŕňajú tiež nedokončené výkony iných činností, pri ktorých nevznikajú hmotné produkty, napríklad služby súdnych exekútorov alebo architektov,
 - b) polotovary vlastnej výroby sa účtujú osobitne evidované produkty, ktoré ešte neprešli všetkými výrobnými stupňami a v ďalšom výrobnom procese sa dokončia alebo skompletizujú do výrobkov,
 - c) výrobky sa účtujú predmety vlastnej výroby určené na predaj,

²³⁾ § 24 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z.

²⁴⁾ § 553 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb.

²⁵⁾ § 659 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb.

- d) zvieratá sa účtujú najmä mladé chovné zvieratá, zvieratá vo výkrme, ryby, kožuštinové zvieratá, včelstvá, krdle sliepok, kačíc, moriek, perličiek, husí na výkrm a psy.
- (4) Ako tovar sa účtuje všetko, čo sa obstaráva za účelom predaja, pričom obstaraný tovar sa zachováva v nezmenenej podobe, nepoužíva a neprenajíma sa a nevykonáva sa na ňom technické zhodnotenie. Tovarom sú aj výrobky vlastnej výroby odovzdané do vlastných predajní.
- (5) Nakúpené zvieratá sa oceňujú obstarávacou cenou. Zvieratá vlastného chovu, príchovky a prírastky sa oceňujú vlastnými nákladmi. Ak vlastné náklady nie je možné zistiť, ocenia sa zvieratá reprodukčnou obstarávacou cenou.
- (6) V zásobách sa účtujú aj hnuťelné veci s dobou použiteľnosti najviac jeden rok bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu.
- (7) Úbytok zásob nad normu prirodzených úbytkov, určenú vnútorným predpisom účtovnej jednotky pre príslušné účtovné obdobie, sa účtuje ako storno v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa § 4 ods. 6 písm. e) prvého bodu.
- (8) Prírastky a úbytky jednotlivých druhov zásob, ktoré sú určené vnútorným predpisom účtovnej jednotky na priamu spotrebu bezodkladne po ich obstaraní, sa v priebehu účtovného obdobia neúčtujú v knihe zásob.
- (9) Súčasťou ocenenia zásob sú zľavy z ceny, pričom ocenenie zásob sa v knihe zásob o tieto položky znižuje.
- (10) Zľava z ceny poskytnutá k už predaným zásobám alebo spotrebovaným zásobám sa účtuje v peňažnom denníku ako zníženie výdavkov na obstaranie zásob v členení, v ktorom boli zásoby pôvodne účtované.
- (11) Za zľavu z ceny zásob sa nepovažuje nepeňažné dodanie iného druhu, ako je prijatý druh zásoby.
- (12) Súčasťou ocenenia zásob sú aj výdavky finančného charakteru súvisiace s použitím cudzích zdrojov len vtedy, ak patria do obdobia ich vytvárania, napríklad úroky.
- (13) Ocenenie zásob sa zvyšuje o sumu výdavkov na externé spracovanie materiálu alebo o výdavky vynaložené na spracovanie materiálu vlastnou činnosťou.
- (14) Úbytok zásob rovnakého druhu sa môže účtovať v ocenení cenou zistenou váženým aritmetickým priemerom z obstarávacích cien alebo vlastných nákladov alebo spôsobom, keď prvá cena na ocenenie prírastku zásob sa použije ako prvá cena na ocenenie úbytku zásob, ak je tento spôsob ocenenia určený vnútorným predpisom účtovnej jednotky. Vážený aritmetický priemer sa počíta najmenej raz za mesiac.

§ 12 Krátkodobý finančný majetok

- (1) Ako ceniny sa účtujú najmä poštové známky, kolký, zakúpené stravné lístky do prevádzkárni verejného stravovania, telefónne karty a obdobné karty, ak majú hodnotu, z ktorej sa bude môcť čerpať po ich vydaní do užívania.
- (2) Ceniny sa oceňujú menovitou hodnotou.
- (3) Ako krátkodobé cenné papiere¹²⁾ sa účtujú napríklad dlhopisy, akcie určené na obchodovanie, zmenky, ktoré budú v majetku účtovnej jednotky najviac jeden rok.
- (4) Pri inkase platobnou kartou sa v peňažnom denníku dodávateľa účtuje priebežná položka na strane príjmu v sume prijatej tržby a v členení podľa § 4 ods. 6 písm. d). Na základe výpisu z banky sa účtuje v deň zúčtovania inkasa príjem na účte v banke, a priebežná položka na strane výdavku.
- (5) Pri platbe platobnou kartou sa v peňažnom denníku odberateľa účtuje priebežná položka na strane výdavku v sume uhradenej platby a v členení podľa § 4 ods. 6 písm. e) alebo písm. g). Na základe výpisu z banky sa účtuje v deň zúčtovania platby výdavok z účtu v banke a priebežná položka na strane príjmu.

§ 13 Cenné papiere

- (1) Ako cenný papier určený na obchodovanie sa účtuje cenný papier, ktorý je držaný za účelom vykonania obchodu na tuzemskej burze, zahraničnej burze alebo na inom verejnom trhu s cieľom dosahovať zisk z cenových rozdielov v krátkodobom horizonte.
- (2) Ako cenný papier držaný do splatnosti sa účtuje cenný papier, ktorý má určenú splatnosť, a pri ktorom má účtovná jednotka úmysel a zámer držať ho do doby splatnosti.
- (3) Ako realizovateľný cenný papier sa účtuje cenný papier, pri ktorom spravidla v okamihu obstarania nie je známy zámer účtovnej jednotky. Realizovateľný cenný papier nie je určený na obchodovanie a nie je cenným papierom držaným do splatnosti.

- (4) Cenné papiere okrem cenných papierov určených na obchodovanie sa pri prvotnom účtovaní oceňujú obstarávacou cenou. Jej súčasťou sú priame náklady na obchody spojené s cennými papiermi, ktoré sú účtovnej jednotke pri prvotnom účtovaní známe, napríklad poplatky a provízie maklérom, poradcom, burzám. Súčasťou obstarávacej ceny nie sú úroky z úveru na obstaranie cenného papiera a náklady na jeho držbu.
- (5) Cenné papiere určené na obchodovanie sa pri prvotnom účtovaní oceňujú reálnou hodnotou.
- (6) Obstaranie cenných papierov sa účtuje v knihe finančného majetku a v peňažnom denníku podľa § 4 ods. 6 písm. d) tretieho bodu, ktorý sa v rámci uzávierkových účtovných operácií upraví podľa podmienok ustanovených osobitným predpisom.⁴⁾
- (7) Podielové cenné papiere a podiely na základnom imaní v obchodných spoločnostiach, v ktorých má účtovná jednotka podiel menší ako 20 % sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka oceňujú reálnou hodnotou. Zmena v ocenení sa účtuje ako zvýšenie alebo zníženie hodnoty v knihe finančného majetku.
- (8) Pri cenných papieroch držaných do splatnosti sa ich ocenenie postupne zvyšuje o dosahované úrokové výnosy.
- (9) Za úrokový výnos sa považuje
 - a) pri dlhopisoch s kupónmi postupne dosahovaný rozdiel (prémia) medzi menovitou hodnotou a čistou obstarávacou cenou, obstarávacou cenou zníženou o už dosahovaný úrok z kupónu ku dňu obstarania cenného papiera a postupne dosahovaný úrok z kupónu určený v emisných podmienkach,
 - b) pri dlhopisoch bez kupónov a zmenkách postupne dosahovaný rozdiel medzi menovitou hodnotou a obstarávacou cenou (diskont).
- (10) Zmena reálnej hodnoty cenných papierov určených na obchodovanie sa účtuje ako zníženie alebo zvýšenie ich hodnoty v knihe finančného majetku. Pri diskontovaných cenných papieroch je zmena v ocenení reálnou hodnotou súčasťou úrokového výnosu.
- (11) Ak sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka zistí, že došlo k zníženiu hodnoty dlhodobého finančného majetku, pričom toto zníženie nemá trvalý charakter, a cenné papiere sa nepreceňujú na reálnu hodnotu, ani sa neoceňujú metódou vlastného imania, zmena hodnoty sa v knihe finančného majetku neúčtuje.
- (12) Pri ocenení metódou vlastného imania sa postupuje tak, že podiel na základnom imaní, ktorý je pri obstaraní ocenený obstarávacou cenou, sa pri ocenení ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka upravuje na hodnotu zodpovedajúcu miere účasti účtovnej jednotky na vlastnom imaní obchodnej spoločnosti, v ktorej má účtovná jednotka podiel na základnom imaní. Zmena v ocenení sa účtuje ako zvýšenie alebo zníženie hodnoty podielu v knihe finančného majetku. Podiel na základnom imaní sa ocení nulou, ak hodnota zodpovedajúca miere účasti účtovnej jednotky na vlastnom imaní je rovná alebo menšia ako nula.

§ 14 Pohľadávky a záväzky

- (1) Vznik a zánik pohľadávky sa účtuje ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu podľa § 2 .
- (2) Pri odpise pohľadávky pri trvalom upustení od jej vymáhania sa účtuje zánik pohľadávky v knihe pohľadávok a v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa § 4 ods. 6 písm. d) tretieho bodu v tom účtovnom období, v ktorom účtovná jednotka o upustení od jej vymáhania rozhodla. Ak v budúcnosti dôjde k inkasu už odpísanej pohľadávky, účtuje sa príjem podľa § 4 ods. 6 písm. f).
- (3) Pri odpise pohľadávok podľa osobitného predpisu²⁶⁾, sa účtuje zánik pohľadávky v knihe pohľadávok na základe dokladov preukazujúcich dôvod odpisu pohľadávky.
- (4) Vznik a zánik záväzku sa účtuje ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu podľa § 2.
- (5) Pohľadávky a záväzky sa oceňujú podľa § 25 zákona.
- (6) Pohľadávky a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa v knihe pohľadávok a v knihe záväzkov účtujú v eurách aj v cudzej mene.
- (7) Pri vzájomnom započítaní pohľadávok sa k zmluvne dohodnutému dňu účtuje zánik pohľadávky v knihe pohľadávok a zánik záväzku v knihe záväzkov, najviac však do výšky nižšej sumy pohľadávky. V rámci uzávierkových účtovných operácií sa účtuje príjem zo započítanej pohľadávky podľa § 4 ods. 6 písm. d) a výdavok zo započítaného záväzku podľa § 4 ods. 6 písm. e). Pri započítaní pohľadávky v cudzej mene sa použije referenčný výmenný kurz určený a vyhlásený Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska^{29a)} (ďalej len „referenčný kurz“) v deň predchádzajúci dňu vzájomného započítania.
- (8) Ak postupca v účtovnom období, v ktorom bola pohľadávka postúpená, dostal príjem z postúpenej pohľadávky, účtuje sa
 - a) k zmluvne dohodnutému dňu v knihe pohľadávok zánik pohľadávky z dôvodu postúpenia v menovitej hodnote,

²⁶⁾ § 19 ods. 2 písm. h) a i) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{29a)} Čl. 219 ods. 1 až 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v platnom znení (Ú. v. EÚ C 83, 30. 3. 2010).

§ 28 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení zákona č. 659/2007 Z. z.

- b) k zmluvne dohodnutému dňu v knihe pohľadávok vznik pohľadávky v ocenení dohodnutom s postupníkom,
 - c) príjem z postúpenej pohľadávky podľa § 4 ods. 6 písm. d) tretieho bodu v okamihu jeho prijatia a v knihe pohľadávok sa účtuje zánik pohľadávky v ocenení podľa písmena b),
 - d) v rámci uzávierkových účtovných operácií rozdiel medzi príjmom z postúpenej pohľadávky a jej menovitou hodnotou, ak bola pohľadávka postúpená za cenu nižšiu ako je jej menovitá hodnota podľa § 4 ods. 6 písm. d) tretieho bodu.
- (9) Ak postupca v účtovnom období, v ktorom bola pohľadávka postúpená, príjem z postúpenej pohľadávky nedostal, účtuje sa
- a) k zmluvne dohodnutému dňu v knihe pohľadávok zánik pohľadávky z dôvodu postúpenia v menovitej hodnote,
 - b) k zmluvne dohodnutému dňu v knihe pohľadávok vznik pohľadávky v ocenení dohodnutom s postupníkom,
 - c) v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa § 4 ods. 6 písm. d) tretieho bodu menovitá hodnota postúpenej pohľadávky alebo hodnota pohľadávky v ocenení podľa písmena b), ak je vyššia ako menovitá hodnota.
- (10) Ak postupca podľa odseku 9 dostal príjem z postúpenej pohľadávky v nasledujúcom účtovnom období, účtuje sa
- a) príjem z postúpenej pohľadávky podľa § 4 ods. 6 písm. f),
 - b) zánik pohľadávky, ktorej vznik bol účtovaný podľa odseku 8 písm. b) v knihe pohľadávok z dôvodu jej úhrady.
- (11) V účtovníctve postupníka v účtovnom období, v ktorom mu bola pohľadávka postúpená, účtuje sa
- a) k zmluvne dohodnutému dňu
 1. vznik záväzku voči postupcovi z postúpenej pohľadávky v knihe záväzkov v obstarávacej cene,
 2. vznik pohľadávky voči dlžníkovi v knihe pohľadávok v ocenení dohodnutom s postupcom (obstarávacej cene), pričom v knihe pohľadávok sa uvedie aj jej menovitá hodnota,
 - b) pri úhrade postúpenej pohľadávky postupcovi
 1. úhrada postúpenej pohľadávky postupcovi podľa § 4 ods. 6 písm. g),
 2. zánik záväzku, ktorého vznik bol účtovaný podľa písmena a) prvého bodu,
 - c) pri inkase pohľadávky od dlžníka alebo prijme z ďalšieho postúpenia podľa § 4 ods. 6 písm. d) tretieho bodu a v rámci uzávierkových účtovných operácií sa účtuje podľa § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu do výšky tohto príjmu, najviac však do výšky podľa písmena b) prvého bodu; v knihe pohľadávok sa účtuje zánik pohľadávky podľa písmena a) druhého bodu,
 - d) v rámci uzávierkových účtovných operácií výdavok vo výške zaplatenej obstarávacej ceny tejto pohľadávky podľa § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu, ak ku dňu zostavenia účtovnej závierky nie je pohľadávka dlžníkom zaplatená a spĺňa podmienky ustanovené osobitným predpisom²⁷⁾.

§ 15 Rezervy

- (1) Tvorba a čerpanie rezerv sa účtuje v rámci uzávierkových účtovných operácií. Tvorba rezervy sa účtuje podľa § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu. Čerpanie rezervy sa účtuje ako storno výdavkov podľa § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu a súčasne ako výdavok v členení podľa § 4 ods. 6 písm. e).
- (2) Spôsob tvorby a používania rezerv sa uvádza vo vnútornom predpise účtovnej jednotky, pričom rezervy sa môžu použiť len do vytvorenej výšky a na účel, na ktorý boli vytvorené. Zostatky rezerv sa prevádzajú do nasledujúceho účtovného obdobia.
- (3) Rezervy sú predmetom dokladovej inventúry.

§ 16 Opravná položka k odplatne nadobudnutému majetku

- (1) V účtovníctve účtovnej jednotky sa účtuje opravná položka k odplatne nadobudnutému majetku, ktorá sa účtuje pri prevode majetku štátu podľa osobitného predpisu²⁸⁾ a pri predaji podniku, ak sa nevykonáva individuálne precenenie jednotlivých zložiek majetku. Opravná položka k odplatne nadobudnutému majetku je rozdiel medzi kúpnu cenou pri predaji alebo cenou dosiahnutou vydražením a hodnotou majetku, ktorou bol ocenený v účtovníctve privatizovaného subjektu alebo predávajúceho. Majetok sa pritom ocení zostatkovou cenou z účtovníctva privatizovaného subjektu alebo predávajúceho.
- (2) Opravná položka k odplatne nadobudnutému majetku sa účtuje oddelene v knihe dlhodobého majetku určenej na účtovanie opravnej položky k odplatne nadobudnutému majetku, pričom do opravnej položky k odplatne nadobudnutému majetku sa nezahŕňa cena pozemkov, ktoré sa vedú samostatne v dohodnutej cene; ak nie je cena pozemku dohodnutá osobitne, účtujú sa pozemky v ocenení podľa osobitného predpisu. Opravná položka k odplatne nadobudnutému majetku sa účtuje ako aktívna alebo pasívna. Ak sa u nadobúdateľa majetok dodatočne precení na základe kvalifikovaného odhadu do výšky kúpnej ceny dosiahnutej vydražením, o výsledok ocenenia sa upraví opravná položka k odplatne nadobudnutému majetku. Dodatočné precenenie sa vykoná najneskôr do uzavretia účtovných kníh. Ak od nadobudnutia majetku do uzavretia účtovných kníh neuplynú tri mesiace, môže sa vykonať precenenie aj v nasledujúcom účtovnom období, ak sa týka obstarávaného majetku.
- (3) Opravná položka k odplatne nadobudnutému majetku sa odpisuje pravidelne počas 15 rokov od nadobudnutia dlhodobého majetku. Pri jej úplnom odpísaní sa z účtovníctva vyradí. Odpis aktívnej opravnej položky k odplatne nadobudnutému majetku sa účtuje v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu.

²⁷⁾ § 19 ods. 2 písm. h) prvý až piaty bod zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²⁸⁾ Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

Odpis pasívnej opravnej položky k odplatne nadobudnutému majetku sa účtuje v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa § 4 ods. 6 písm. d) tretieho bodu.

§ 16a **Opravná položka k nadobudnutému majetku**

- (1) V účtovníctve účtovnej jednotky sa účtuje opravná položka k nadobudnutému majetku pri kúpe podniku alebo jeho časti v knihe dlhodobého majetku. Opravná položka k nadobudnutému majetku je rozdiel medzi kúpnu cenou a reálnou hodnotou, ktorou sa majetok ocení v účtovníctve kupujúcej účtovnej jednotky.
- (2) Opravná položka k nadobudnutému majetku sa účtuje ako aktívna alebo pasívna v knihe dlhodobého majetku určenej na účtovanie opravnej položky k nadobudnutému majetku.
- (3) Opravná položka k nadobudnutému majetku sa odpisuje rovnomerne počas siedmich rokov. Pri jej úplnom odpísaní sa z účtovníctva vyradí. Odpis aktívnej opravnej položky k nadobudnutému majetku sa účtuje v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu. Odpis pasívnej opravnej položky k nadobudnutému majetku sa účtuje v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa § 4 ods. 6 písm. d) tretieho bodu.

Podrobnosti o postupoch účtovania v osobitných účtovných prípadoch **§ 17** **Finančný prenájom**

- (1) Na účely účtovania finančného prenájmu sa rozumie
 - a) finančným prenájomom obstaranie dlhodobého hmotného majetku na základe nájomnej zmluvy s dojednaným právom kúpy prenajatej veci za dohodnuté platby počas dohodnutej doby nájmu²⁹⁾ tohto majetku,
 - b) dohodnutými platbami jednotlivé platby uhrádzané nájomcom prenajímateľovi počas dohodnutej doby finančného prenájmu; súčasťou dohodnutých platieb je aj kúpna cena³⁰⁾, za ktorú na konci dohodnutej doby finančného prenájmu prechádza vlastnícke právo k prenajatému majetku z prenajímateľa na nájomcu,
 - c) istinou u nájomcu celková suma dohodnutých platieb znížená o nerealizované finančné náklady (nájomné), pričom suma istiny u nájomcu sa rovná sume istiny u prenajímateľa; nerealizovanými finančnými nákladmi (nájomným) sú budúce finančné náklady, ktoré sú u prenajímateľa nerealizovanými budúcimi výnosmi; nerealizovanými finančnými výnosmi sú budúce finančné výnosy vypočítané prenajímateľom, napríklad metódou efektívnej úrokovej miery a metódou prírastkovej výpočítkovej úrokovej miery.
- (2) V deň odovzdania majetku nájomcovi sa v knihe pohľadávok prenajímateľa účtuje pohľadávka vo výške istiny. V účtovníctve prenajímateľa sa prenajatý majetok účtuje ako predaj majetku a vyradí sa z účtovníctva.
- (3) V deň splatnosti dohodnutých platieb sa v knihe pohľadávok prenajímateľa účtuje pohľadávka vo výške splatného finančného výnosu. V peňažnom denníku sa účtuje príjem dohodnutej platby.
- (4) V deň prevzatia majetku nájomcom sa účtuje v knihe záväzkov a v knihe dlhodobého majetku nájomcu záväzok z finančného prenájmu v ocenení rovnajúcom sa istine u nájomcu. Náklady súvisiace s obstaraním predmetu finančného prenájmu sú súčasťou ocenenia majetku.
- (5) V deň splatnosti dohodnutých platieb sa v knihe záväzkov nájomcu účtuje záväzok vo výške splatného finančného nákladu. V peňažnom denníku sa účtuje úhrada dohodnutej platby³¹⁾.
- (6) Ak je ocenenie majetku v cudzej mene, prepočíta sa ocenenie majetku, ako aj ocenenie záväzku z istiny v účtovníctve nájomcu na eurá referenčným kurzom vyhláseným v deň predchádzajúci dňu prevzatia majetku nájomcom. V deň splatnosti dohodnutých platieb v cudzej mene sa v knihe záväzkov nájomcu účtuje záväzok vo výške splatného finančného nákladu, prepočítaný referenčným kurzom vyhláseným v deň predchádzajúci dňu splatnosti. Ak má účtovná jednotka účet vedený v eurách, v peňažnom denníku sa zaúčtuje úhrada dohodnutej platby v eurách, ktorá sa ocení kurzom príslušnej banky. Ak má účtovná jednotka účet vedený v cudzej mene, úhrada dohodnutej platby v cudzej mene sa zaúčtuje v peňažnom denníku prepočítaná na eurá referenčným kurzom vyhláseným v deň predchádzajúci dňu úhrady, váženým aritmetickým priemerom alebo spôsobom, keď prvá cena na ocenenie prírastku cudzej meny v eurách sa použije ako prvá cena na ocenenie úbytku cudzej meny v eurách. Kurzové rozdiely vznikajúce pri jednotlivých splátkach sa účtujú v rámci uzávierkových účtovných operácií.
- (7) Prijatie majetku prenajímateľom z dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu sa účtuje v knihe zásob v zostatkovej hodnote istiny, ak prenajímateľ bude tento majetok využívať aj naďalej na obchodovanie. Zánik pohľadávky sa účtuje v knihe pohľadávok prenajímateľa. Prípadné finančné vysporiadanie prenajímateľa s nájomcom sa účtuje v peňažnom denníku prenajímateľa.
- (8) V deň odovzdania majetku prenajímateľovi z dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu sa účtuje vyradenie majetku v zostatkovej cene v knihe dlhodobého majetku. V knihe záväzkov nájomcu sa účtuje zánik zostatku záväzku vzniknutého z finančného prenájmu. Prípadné finančné vysporiadanie nájomcu s prenajímateľom sa účtuje v peňažnom denníku nájomcu.

²⁹⁾ § 2 písm. s) druhý bod zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁰⁾ § 2 písm. s) prvý bod zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³¹⁾ 19 ods. 3 písm. o) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- (9) V rámci uzávierkových účtovných operácií sa v peňažnom denníku nájomcu účtuje odpis majetku obstaraného finančným prenájomom⁴⁾.
- (10) Majetok obstaraný finančným prenájomom sa v účtovníctve nájomcu odpisuje podľa § 20.
- (11) Pri účtovaní dane z pridanej hodnoty z majetku obstaraného finančným prenájomom sa v účtovníctve nájomcu postupuje podľa osobitného predpisu³²⁾.

§ 18 Dotácie

- (1) Poskytnutá dotácia, príspevok a podpora (ďalej len „dotácia“) sa účtuje v knihe záväzkov, ak sa neúčtuje podľa odseku 2. V deň splnenia podmienok ustanovených pre poskytnutie dotácie sa účtuje zánik záväzku.
- (2) Ak podmienkou poskytnutia priznanej dotácie je preukázanie obstarania majetku, v deň obstarania majetku sa účtuje v knihe pohľadávok nárok na poskytnutie dotácie. V deň prijatia dotácie sa účtuje zánik pohľadávky.

§ 19 Daň z pridanej hodnoty

- (1) V knihe pohľadávok sa účtuje nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty. V knihe záväzkov sa účtuje daňová povinnosť dane z pridanej hodnoty. Pri dani z pridanej hodnoty vzťahujúcej sa k obdobiu, v ktorom mala byť účtovná jednotka platiteľom dane z pridanej hodnoty, sa účtuje v knihe pohľadávok, ak výsledným vzťahom voči správcovi danej je právo na odpočítanie dane z pridanej hodnoty a v knihe záväzkov sa účtuje, ak výsledným vzťahom voči správcovi danej je povinnosť platiť daň z pridanej hodnoty^{35a)}, pričom platba záväzku alebo inkaso pohľadávky sa v peňažnom denníku uvádza v príslušnom prehľade podľa podmienok ustanovených osobitným predpisom.⁴⁾
- (2) Pri prijatí služby alebo pri nadobudnutí majetku, ktorým je tovar podľa osobitného predpisu³³⁾, pri ktorých nevzniká účtovnej jednotke nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu³⁴⁾, je daň z pridanej hodnoty súčasťou obstarávacej ceny.
- (3) Daň z pridanej hodnoty vzťahujúca sa na tovar nadobudnutý za protihodnotu v tuzemsku z iného členského štátu Európskych spoločenstiev³⁵⁾ sa v deň vzniku daňovej povinnosti účtuje v knihe záväzkov alebo v pomocnej knihe k dani z pridanej hodnoty. Ak vznikne právo odpočítať daň z pridanej hodnoty³⁷⁾, účtuje sa odpočítateľná daň z pridanej hodnoty v deň vzniku nároku na odpočítanie dane z pridanej hodnoty v knihe pohľadávok alebo v pomocnej knihe dane z pridanej hodnoty.
- (4) Rozdiel medzi pomerne odpočítanou daňou z pridanej hodnoty³⁶⁾ v jednotlivých zdaňovacích obdobiach a pomerne odpočítanou daňou z pridanej hodnoty³⁷⁾ vypočítanou po skončení účtovného obdobia sa účtuje v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa
 - a) § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu, ak ide o zvýšenie daňovej povinnosti,
 - b) § 4 ods. 6 písm. d) tretieho bodu, ak ide o zníženie daňovej povinnosti.
- (5) Pri účtovaní dane z pridanej hodnoty v peňažnom denníku pri čiastočnej úhrade záväzku alebo čiastočnom inkase pohľadávky sa postupuje podľa vnútorného predpisu účtovnej jednotky.

§ 20 Odpisovanie dlhodobého majetku

- (1) Trvalé zníženie hodnoty dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa vyjadruje prostredníctvom účtovných odpisov, ak nejde o škodu.
- (2) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje na základe odpisového plánu, v ktorom sa uvádza aj spôsob zaokrúhľovania odpisov.
- (3) Podľa meniacich sa podmienok používania dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa prehodnotí odpisový plán a upraví sa zostatková doba odpisovania alebo sadzby odpisovania.
- (4) Dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok s výnimkou výdavkov na vývoj sa odpisuje počas predpokladanej doby používania s ohľadom na očakávané používanie majetku a intenzitu jeho využitia alebo technické a morálne zastaranie.
- (5) Pri odpisovaní zvierat základného stáda a ťažných zvierat možno postupovať tak, že odpisy sa vyjadria podielom obstarávacej ceny zníženej o predpokladanú tržbu pri brakovaní (čítateľ) a predpokladaného počtu rokov v chove základného stáda (menovateľ). Ťažné zvieratá, dosťohové a plemenné kone sa odpisujú individuálne, ostatné zvieratá základného stáda možno odpisovať skupinovo.

³²⁾ § 25 ods. 6 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 659/2004 Z. z.

^{35a)} § 55 ods. 3, § 69 ods. 13 a § 78 ods. 9 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 83/2009 Z. z.

³³⁾ § 8 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení zákona č. 651/2004 Z. z.

³⁴⁾ § 49 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

³⁵⁾ § 11 a 11a zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 651/2004 Z. z.

³⁶⁾ § 50 ods. 1 až 3 zákona č. 222/2004 Z. z.

³⁷⁾ § 50 ods. 4 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 523/2004 Z. z.

- (6) Ak sa odpisuje dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve, účtovné odpisy sa vykonávajú zo spoluvlastníckeho podielu každého spoluvlastníka.
- (7) Technické zhodnotenie dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa odpiše takým spôsobom ako dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok, ku ktorému sa vzťahuje.
- (8) Účtovné odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa účtujú v knihách dlhodobého majetku. Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku podľa osobitného predpisu⁴⁾ sa uvádzajú v knihách dlhodobého majetku a v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu.
- (9) Dlhodobý majetok podľa § 10 ods. 14 sa neodpisuje.
- (10) Dlhodobý majetok sa začne odpisovať v mesiaci, v ktorom bol zaradený do používania.

§ 21 Cudzia mena

- (1) Pri kúpe cudzej meny za eurá sa prírastok cudzej meny prepočíta kurzom, ktorý bol použitý pri nákupe tejto cudzej meny alebo referenčným kurzom v deň uzavretia obchodu. Pri kúpe cudzej meny za inú cudziu menu sa prírastok cudzej meny uvedie ako hodnota úbytku inej cudzej meny v eurách alebo sa prírastok cudzej meny prepočíta referenčným kurzom v deň uzavretia obchodu.
- (2) Pri úbytku rovnakej cudzej meny v hotovosti a z účtov v bankách možno pri prepočte cudzej meny na eurá použiť ocenenie referenčným kurzom vyhláseným v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu, váženým aritmetickým priemerom alebo spôsobom, keď prvá cena na ocenenie prírastku peňažných prostriedkov sa použije ako prvá cena na ocenenie úbytku peňažných prostriedkov.
- (3) Ak je úbytok cudzej meny spojený s úhradou záväzku, pri prepočte úhrady záväzku na eurá sa použije rovnaký spôsob, aký sa použije pri úbytku cudzej meny podľa odseku 2.
- (4) Cudzia mena v hotovosti a na účtoch v bankách sa prepočíta na eurá ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka referenčným kurzom vyhláseným v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Kurzové rozdiely z prepočtu sa účtujú podľa § 4 ods. 4.
- (5) Pohľadávky a záväzky, ocenené pri vzniku cudzou menou, sa ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu podľa § 2 ocenia referenčným kurzom vyhláseným v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu. Pohľadávky a záväzky, ocenené pri vzniku cudzou menou, sa ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka ocenia referenčným kurzom vyhláseným v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Kurzový rozdiel z ocenenia ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu a ocenenia ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka sa pri pohľadávkach a záväzkoch v peňažnom denníku neúčtuje, s výnimkou kurzového rozdielu podľa § 10 ods. 28 a § 17 ods. 6.
- (6) Pri zúčtovaní preddavku poskytnutého alebo prijatého v priebehu účtovného obdobia sa pri prepočte použije kurz, ktorým bol preddavok ocenený pri jeho poskytnutí alebo prijatí.
- (7) Prijaté preddavky a poskytnuté preddavky v cudzej mene sa v účtovnej závierke vykazujú ocenené kurzom, ktorým boli prvotne ocenené ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu. Pri prijatých preddavkoch a poskytnutých preddavkoch v cudzej mene nevznikajú kurzové rozdiely.

Účtovná závierka § 22

- (1) Účtovná závierka sa zostavuje z údajov peňažného denníka, knihy pohľadávok, knihy záväzkov, pomocných kníh a z výsledkov vykonanej inventarizácie majetku a záväzkov.
- (2) Vzor Výkazu o príjmoch a výdavkoch vrátane vysvetliviek je uvedený v prílohe č. 1.
- (3) Vzor Výkazu o majetku a záväzkoch vrátane vysvetliviek je uvedený v prílohe č. 2.
- (4) Zostavená účtovná závierka účtovnej jednotky, na ktorú sa vzťahuje toto opatrenie, sa predkladá v jednom vyhotovení miestne príslušnému daňovému úradu v termíne pre podávanie daňového priznania k dani z príjmov.
- (5) Pri zostavení prvej účtovnej závierky po vzniku účtovnej jednotky sa vo Výkaze o majetku a záväzkoch údaje v stĺpci 1 nevykazujú.
- (6) Pohľadávky a záväzky sa vo Výkaze o majetku a záväzkoch vykazujú podľa zostatkovej sumy inkasa lebo úhrady.

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia § 23

- (1) Zľava z ceny prijatej služby sa účtuje ako zníženie výdavkov podľa § 4 ods. 6 písm. e) druhého bodu. Za zľavu z ceny sa nepovažuje nepeňažné dodanie iného druhu, ako je prijatý druh služby.
- (2) Škoda podľa § 26 ods. 6 zákona sa účtuje v pomocných knihách zložiek majetku a v rámci uzávierkových účtovných operácií.
- (3) Nedoplatok z ročného zúčtovania zdravotného poistenia³⁸⁾ sa účtuje v knihe záväzkov ako záväzok voči príslušnej zdravotnej poisťovni. Úhrada nedoplatku sa účtuje v peňažnom denníku podľa § 4 ods. 6 písm. e) štvrtého bodu.
- (4) Preplatok z ročného zúčtovania zdravotného poistenia⁴¹⁾ sa účtuje v knihe pohľadávok ako pohľadávka voči príslušnej zdravotnej poisťovni. Inkaso preplatku sa účtuje v peňažnom denníku podľa osobitného predpisu.
- (5) Podľa tohto opatrenia sa postupuje po prvýkrát pri zostavení účtovnej závierky za účtovné obdobie roku 2008.
- (6) Na zostavenie účtovnej závierky za účtovné obdobie roku 2007 sa vzťahuje doterajší predpis.
- (7) Ak si účtovná jednotka pri dlhodobom hmotnom majetku určí vo vnútornom predpise pri účtovných odpisoch postup podľa § 28 ods. 3 zákona, zaúčtuje sa pri dlhodobom majetku, ktorý sa začal odpisovať v predchádzajúcom účtovnom období, v knihe dlhodobého majetku rozdiel, o ktorý účtovná zostatková cena vykázaná k prvému dňu účtovného obdobia prevyšuje zostatkovú hodnotu vykázanú podľa osobitného predpisu⁴⁾ ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka tak, aby účtovná zostatková hodnota a zostatková hodnota podľa osobitného predpisu⁴⁾ boli vyjadrené v rovnakej sume.
- (8) Vrátene príjmu, v súvislosti s dobropisovaním jeho pôvodnej výšky, sa účtuje v peňažnom denníku ako zníženie príjmov v členení podľa § 4 ods. 6 písm. d). Ak účtovná jednotka ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, nevykazuje za účtovné obdobie žiadny príjem zahrňovaný do základu dane, o vrátený príjem upraví v peňažnom denníku výdavky podľa § 8 ods. 4 písm. a) bodu 1c.

§ 23a

Osobitné ustanovenia na účely prechodu zo slovenských korún na eurá

- (1) Príjem eurobankoviek a euromincí z predzásobenia a príjem euromincí v štartovacom balíčku za protihodnotu v slovenských korunách sa účtuje v osobitnej pokladničnej knihe.
- (2) Príjem eurobankoviek a euromincí z predzásobenia bez protihodnoty v slovenských korunách sa účtuje v osobitnej pokladničnej knihe a v knihe záväzkov.
- (3) Účtovné knihy sa otvoria k 1. januáru 2009 v eurách a informatívne aj v slovenských korunách. Pri otvorení účtovných kníh sa prevedú konečné zostatky vykázané k 31. decembru 2008 v slovenských korunách po prepočítaní konverzným kurzom na eurá a zaokrúhlení podľa osobitného predpisu⁴²⁾ ako začiatkové stavy s výnimkou podľa odseku 4.
- (4) Záväzky s prijatých preddavkov a pohľadávky z poskytnutých preddavkov vyjadrené v eurách k 31. decembru 2008 sa vykážu k 1. januáru 2009 v účtovných knihách v hodnote prijatých preddavkov alebo poskytnutých preddavkov v eurách v čase ich prijatia alebo poskytnutia.
- (5) Kurzové rozdiely z prepočtu a rozdiely zo zaokrúhľovania peňažných prostriedkov v súvislosti s prechodom zo slovenských korún na eurá a v období duálneho hotovostného peňažného obehu sa účtujú podľa § 4 ods. 4. Kurzové rozdiely z prepočtu a rozdiely zo zaokrúhľovania majetku a záväzkov okrem peňažných prostriedkov v súvislosti s prechodom zo slovenských korún na eurá sa účtujú v knihe pohľadávok, v knihe záväzkov a v pomocných knihách.

§ 23b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 20. marca 2009

- (1) Ak sa pri dlhodobom hmotnom majetku, ktorého ocenenie sa rovná sume alebo je nižšie ako suma ustanovená osobitným predpisom¹⁴⁾, zahŕnie zostatková hodnota podľa osobitného predpisu⁴⁾ v plnej výške v rámci uzávierkových účtovných operácií do výdavkov podľa § 4 ods. 6 písm. e) piateho bodu, môže sa odpísať jednou sumou v knihe dlhodobého majetku aj jeho účtovná zostatková hodnota, ak účtovná jednotka pri účtovných odpisoch postupuje podľa § 28 ods. 3 zákona.
- (2) Zostatková hodnota zriaďovacích výdavkov sa zaúčtuje v plnej výške v knihe dlhodobého majetku a v rámci uzávierkových účtovných operácií sa zahŕnie do výdavkov podľa § 4 ods. 6 písm. e) piateho bodu. Zriaďovacie výdavky sa vyradia z účtovníctva.
- (3) Pri dlhodobom nehmotnom majetku, ktorého ocenenie sa rovná sume alebo je nižšie ako suma ustanovená osobitným predpisom¹⁴⁾, sa môže odpísať účtovná zostatková hodnota jednou sumou v knihe dlhodobého majetku a zahrnúť v rámci uzávierkových účtovných operácií do výdavkov podľa § 4 ods. 6 písm. e) piateho bodu.

³⁸⁾ § 19 ods. 11 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 352/2005 Z. z.

⁴²⁾ § 20 ods. 1 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 75/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá vykazovania, prepočtu a zaokrúhľovania peňažných súm v súvislosti s prechodom na menu euro na účely účtovníctva, daní a colné účely.

- (4) Ustanovenia tohto opatrenia v znení účinnom od 20. marca 2009 sa použijú pri zostavení účtovnej závierky za účtovné obdobie, ktoré sa končí po 28. februári 2009.

§ 23c

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2010

Na odpisovanie opravnej položky k odplatne nadobudnutému majetku podľa § 16 sa vzťahuje doterajší predpis. Odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto opatrenia sa v knihe dlhodobého majetku určenej na účtovanie opravnej položky k odplatne nadobudnutému majetku nové účtovné prípady neúčtujú.

§ 23d

Osobitné ustanovenia k zostaveniu účtovnej závierky za rok 2012

- (1) Vzor Výkazu o príjmoch a výdavkoch vrátane vysvetliviek k zostaveniu účtovnej závierky za rok 2012 je uvedený v prílohe č. 3.
- (2) Vzor Výkazu o majetku a záväzkoch vrátane vysvetliviek k zostaveniu účtovnej závierky za rok 2012 je uvedený v prílohe č. 4.

§ 23e

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2012

- (1) Dlhodobý hmotný majetok, ktorý účtovná jednotka odpisovala podľa odpisového plánu zostaveného podľa osobitného predpisu⁴⁾, sa odpíše podľa doterajšieho predpisu.
- (2) Vzory výkazov podľa § 23d je možné po prvýkrát použiť už pri zostavení účtovnej závierky za rok 2011.

§ 23f

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2013

Vzory výkazov v znení účinnom od 1. januára 2013 vrátane vysvetliviek sa použijú po prvýkrát pri zostavení účtovnej závierky za rok 2013.

Prílohy č. 1 a 2 sa nahrádzajú prílohami č. 1 a 2 k tomuto opatreniu.

Opatrenie sa dopĺňa prílohami č. 3 a 4, ktoré tvoria prílohy č. 3 a 4 k tomuto opatreniu.

§ 24

Zrušuje sa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 17. decembra 2002 č. 23586/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní položiek účtovnej závierky, obsahovom vymedzení položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatne zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov v znení opatrenia z 11. novembra 2003 č. 21378/2003-92 (oznámenie č. 468/2003 Z. z.), opatrenia z 11. decembra 2003 č. 25167/2003-92 (oznámenie č. 560/2003 Z. z.), opatrenia z 24. novembra 2004 č. MF/11158/2004-74 (oznámenie č. 684/2004 Z. z.) a opatrenia z 30. novembra 2005 č. MF/26007/2005-74 (oznámenie č. 616/2005 Z. z.).

§ 25

Toto opatrenie (MF/27076/2007-74) nadobúda účinnosť 1. januára 2008.

Toto opatrenie (MF/24101/2008-74) nadobúda účinnosť 5. decembra 2008 okrem bodov 2, 11, 14 až 20, bodu 22 § 23a ods. 3 až 5 a bodov 23 až 25, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2009.

Toto opatrenie (MF/10154/2009-74) nadobúda účinnosť 20. marca 2009.

Toto opatrenie nadobúda účinnosť 1. januára 2010.

Toto opatrenie nadobúda účinnosť 1. januára 2012 okrem bodov 2 až 5, 10, 11, 20 a 22, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2013.

Ján P o č i a t e k
minister financií